

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Min Moder

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Min Moder", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1822_370-com-shoot-idm61.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

En lille del af punktcommentarerne og af bibelstedshenvisningerne i læseteksten er udarbejdet på grundlag af oplysningerne i Grundtvig (1956-1964) *Sang-Værk. Varianter, noter og registre*; Kjærgaard (2008) *Salmehåndbog*; Dahn (1984) *Salmehåndbogen* samt i Pedersen (1999) "Solen skinnede og Moder kaldte".

jf. også moderøje, et poetisk udtryk for en mors kærlige omsorg og opmærksomhed.

her: graven (egl. en grube med giftige slanger, som dødsdømte i det førkristne Norden kunne kastes ned i).

gjort tavs, forstummet.

dvs. Guds navn; måske også hentydning til Grundtvigs far, præsten Johan Grundtvig.

Havfruens sang er i folkesagn og -sange forbundet med spådom, der varsler velsignelse eller forbandelse, og motivet er ført videre i romantikkens litteratur (se Brøndsted 1965, s. 88-110; Lundgreen-Nielsen 1980, s. 29 f.).

vanskelige og hårde vilkår.

hentydning til de danske dronninger Dagmar og Tyre Danebod.

knækket.

også.

her: graven, dødsriget (egl. en grube med giftige slanger, som dødsdømte i det førkristne Norden kunne kastes ned i).

her: begravelsespladsen, kirkegården.

i graven hos historiens gudinde, Saga.

meget vanskelige og hårde vilkår.

endog, selv.

dvs. det jordiske, forgængelige menneske.

en giftslanges tand; i overført betydning om legemets tilintetgørelse i graven; om slangens bid, se indledningen, afsnittet Mindediget – dets genre og stil.

slanger; maddiker, der fortærer lig.

lovprise højt.

således.

hovedsmykke af guld, gylden kongekrone.

dvs. flok af hellige.

blive herliggjort.

ligklæde.

Johan Grundtvig, født den 14. april 1822 i Præstø som digterens førstefødte søn.

skal følge (optativ singularis).

jf. også Thomas Kingos salmegenre, Hierte-Suk, i hans *Aandelige Siunge-Koors Anden Part*, 1681 (Kingo 1941 [1681], bind 3).

her: også indblæser en kraft i (se evt. Joh 20,22); inspirerer (Lundgreen-Nielsen 1980, s. 32).

tydeligt, klart.

fornemme, mærke.

gamle kvinde; gamle, kvindelige slægtning; bedstemor.

dvs. fager.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

ligklæde.

også.

fjerdragt som en svanes, der if. gammel folketro satte mennesket i stand til at flyve.

blev din tale svagere, dvs. både stemmen og sproget.

dvs. i salmer fra din salmebog.

den digteriske virksomhed, egl. digterens (forestillede) redskab, når han skal digte med rim.

måske en hentydning til den spæde Johan Grundtvig; evt. angående digteren selv, "Danmarksmoderens" barnebarn (se Lundgreen-Nielsen 1980, s. 32 f.).

her: den sidste salme, digtet før døden, indeholder (for Grundtvig) evighedshåb (se Toldberg 1950, s. 176-179). Udtrykket er en omdannelse af svanesang, dvs. en digters sidste arbejde.

her: mennesket.

vedrørende Cathrine Marie Grundtvig, der døde den 17. september 1822; forestilling om en afdød dansk moderdrønning, der er metafor for kristne, danske og kvindelige værdier.

dvs. til stede.

dvs. 'moderens' jordiske, legemlige del.

bånd eller sele, et barn ledes eller føres i, mens det lærer at gå.

dvs. i Bibelen; på den kristne forkyndelse (overført betydning).

Anvendt litteratur

- *Biblia, / Det er / Den ganske Hell. Skriftes / Bøger, / Ved / Hans Kongl. Majests. / Vor allernaadigste Arve-Herres / Kong Christian / Den Syvendes / Christelige Omsorg, / med Fliid og efter Grund-Texten efterseete og rettede ?[sic] saa / og med mange Paralleler og udførlige Summarier forsynede* (1787). København
- Brøndsted, Georg Koës (1965) *Havfruens saga. En literær-kunsthistorisk orientering*. København
- Dahn, Helge (1984) *Salmehåndbogen. En gennemgang af den danske salmebog*, 2. udg. [1968]. København
- Grundtvig, N.F.S. (1944-1964) *Grundtvigs Sang-Værk*, 1-6, bind 6: (1956-1964) *Sang-Værk. Varianter, noter og registre*, udg. af Uffe Hansen, Ejnar Skovrup, Thorvald Balslev & Ernst J. Borup. København
- Kingo, Thomas (1941) *Aandelige Siunge-Koors Anden Part. eller Siælens Opvækkelse til Allehaande Andagter i Allehaande Tilfælde*. [1681]; i Kingo, Thomas (1939-1975) *Samlede Skrifter*, 1-7, bind 3, udg. af Hans Brix, Paul Diderichsen & F.J. Billeskov Jansen. København
- Kjærgaard, Jørgen (2008) *Salmehåndbog*, 1-2, bind 2: *Salmekommentarer - til salmerne i Den Danske Salmebog 2002*. København [2003]
- Lundgreen-Nielsen, Flemming (1980) "'Rød og hvid i Billedsalen'. Grundtvigs døds- og mindedigte", i *Grundtvig-Studier* 1980, s. 23-60. København
- Pedersen, Kim Arne (1999) "'Solen skinnede og Moder kaldte'. Grundtvigs forhold til sin moder i liv og forfatterskab" i *Ordet og livet. Festskrift til Christian Thodberg* red. Carsten Bach-Nielsen, Troels Nørager og Peter Thyssen, s. 156-175. Aarhus
- Toldberg, Helge (1950) *Grundtvigs Symbolverden*. København